

DERIVADAS. APLICACIÓN AO ESTUDO DUNHA FUNCIÓN

Resumo

- A taxa de variación media da función f no intervalo $[a, b]$ é $\frac{f(b)-f(a)}{b-a}$.
- A derivada dunha función nun punto é a pendente da recta tanxente á gráfica da función nese punto. Calcúlase mediante o límite $f'(a) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h)-f(a)}{h}$.
Cando este límite existe, dise que a función é derivable no punto.
- A ecuación da recta tanxente á gráfica dunha función f en $x = a$ calcúlase mediante a expresión $y - f(a) = f'(a)(x - a)$ e a da recta normal $y - f(a) = -\frac{1}{f'(a)}(x - a)$.
- Se unha función é derivable, entón é continua. Sen embargo, pode ser continua sen ser derivable.
- As derivadas laterais son os límites laterais da definición de derivada. Para que unha función sexa derivable, as derivadas laterais deben existir e ser iguais.
- A derivada dunha función obtense aplicando a definición de derivada nun punto xenérico x .
- A derivada pódese volver a derivar e obtense a derivada segunda, despois a terceira, e así sucesivamente.
- Derivada dalgunhas funcións elementais:
 - $y = k \rightarrow y' = 0$
 - $y = x^n \rightarrow y' = nx^{n-1}$
 - $y = e^x \rightarrow y' = e^x$
 - $y = a^x \rightarrow y' = a^x \cdot \ln a$
 - $y = \ln x \rightarrow y' = \frac{1}{x}$
 - $y = \log_a x \rightarrow y' = \frac{1}{x \cdot \ln a}$
 - $y = \sin x \rightarrow y' = \cos x$
 - $y = \cos x \rightarrow y' = -\sin x$
 - $y = \tan x \rightarrow y' = \frac{1}{\cos^2 x}$
 - $y = \arcsin x \rightarrow y' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
 - $y = \arccos x \rightarrow y' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
 - $y = \arctan x \rightarrow y' = \frac{1}{1+x^2}$
- Regras de derivación:
 - Derivada dunha constante por unha función: $y = k \cdot f(x) \rightarrow y' = k \cdot f'(x)$
 - Derivada dunha suma ou diferenza de funcións: $y = f(x) \pm g(x) \rightarrow y' = f'(x) \pm g'(x)$
 - Derivada dun produto: $y = f(x) \cdot g(x) \rightarrow y' = f'(x) \cdot g(x) + f(x) \cdot g'(x)$
 - Derivada dun cociente: $y = \frac{f(x)}{g(x)} \rightarrow y' = \frac{f'(x) \cdot g(x) - f(x) \cdot g'(x)}{(g(x))^2}$
 - Regra da cadea: $y = f(g(x)) \rightarrow y' = f'(g(x)) \cdot g'(x)$
- Unha función f é crecente se para calquera a e b , tales que $a < b$ verificase que $f(a) < f(b)$ e decrecente se para calquera a e b , tales que $a < b$ verificase que $f(a) > f(b)$.
- Unha función é monótona se é crecente ou decrecente en todo o seu dominio.
- Se f é unha función derivable nos puntos do intervalo aberto (a, b) :
 - Se $f'(x) > 0$ para todo $x \in (a, b)$, entón f é crecente en (a, b) .
 - Se $f'(x) < 0$ para todo $x \in (a, b)$, entón f é decrecente en (a, b) .
- Unha función f ten en x_0 un máximo relativo se existe un intervalo (a, b) que contén a x_0 , tal que para todo $x \in (a, b)$ verificase $f(x_0) \geq f(x)$. E ten en x_0 un mínimo relativo se existe un intervalo (a, b) que contén a x_0 , tal que para todo $x \in (a, b)$ verificase $f(x_0) \leq f(x)$.
- Unha función f ten en x_0 un máximo absoluto se $f(x_0) \geq f(x)$ para todo x do dominio da función. E ten en x_0 un mínimo absoluto se $f(x_0) \leq f(x)$ para todo x do dominio da función.

- Se f é derivable nos puntos do intervalo aberto (a, b) , se f alcanza un máximo ou mínimo relativo en $x_0 \in (a, b)$, entón $f'(x_0) = 0$. A estes puntos chásaselles puntos críticos.
- Se f é unha función cun punto crítico en $x = a$, tal que $f'(a) = 0$:
 - Se $f''(a) > 0$, entón f ten en $x = a$ un mínimo, con coordenadas $(a, f(a))$.
 - Se $f''(a) < 0$, entón f ten en $x = a$ un máximo, con coordenadas $(a, f(a))$.
- Unha función é convexa cando calquera corda que una dous puntos da súa gráfica sempre queda por enriba da gráfica e cóncava cando a corda queda sempre por debaixo da gráfica.
- Un punto de inflexión é un punto da gráfica da función na que hai un cambio de curvatura, de cóncava a convexa, ou de convexa a cóncava.
- Se f é unha función cuxa derivada segunda existe nun intervalo (a, b) :
 - Se $f''(x) < 0$ para todo $x \in (a, b)$, entón f é cóncava en (a, b) .
 - Se $f''(x) > 0$ para todo $x \in (a, b)$, entón f é convexa en (a, b) .
- Se f ten en x_0 un punto de inflexión, e existe a derivada segunda, entón $f''(x_0) = 0$.
- Pasos para o estudo da gráfica dunha función:
 - Propiedades globais da función: dominio, puntos de corte, simetrías e periodicidade.
 - Derivada primeira: puntos críticos, intervalos de crecemento e decrecemento.
 - Derivada segunda: intervalos de concavidade e convexidade e puntos de inflexión.
 - Asíntotas: verticais, horizontais e oblicuas.
 - Representación gráfica.